

Machovský zpravodaj

Vydává Městys Machov

Toto číslo vyšlo 28. listopadu 2008

Uvnitř dnešního vydání zpravodaje najdete:

1. Informace starosty
2. Odhalení pomníku letci Václavu Foglarovi
3. Pomníky padlým ve světových válkách
4. Inzerce
5. Informace úřadu městyse
6. Kulturní a sportovní akce
7. Informace z jednání zastupitelstva
8. Konference vohleň Českého koutku ve Lhotě
9. Motorka - poděkování
10. ZŠ a MŠ Machov informuje
11. Vánoční výstava v Machově
12. Mateřské centrum MaMiNa – program na prosinec

Sponzorem tohoto vydání Machovského zpravodaje je firma:

**BAZÉNY MACHOV, výrobce bazénů, jímek, septiků
a vodoměrných šachet
tel. 736 158 132, www.bazenymachov.cz**

BAZÉNY MACHOV

- ▶ **BAZÉNY**
- ▶ **JÍMKY**
- ▶ **SEPTIKY**
- ▶ **VODOMĚRNÉ ŠACHTY**

 736 158 132
www.bazenymachov.cz

1. Informace starosty

Vážení spoluobčané,

kvapem se blíží závěr roku a tak jako každý rok, i letos se řada z nás snaží ještě honem stihnout řadu věcí tak, aby byly hotovy do vánoc a svátky mohly proběhnout v klidu. Není tomu tak ale jen v našem osobním životě, ale i v práci úřadu městyse a našeho zastupitelstva byl listopad docela rušný a plný nejrůznějších jednání.

Hned na začátku listopadu proběhl na úřadu městyse dílčí audit hospodaření za letošní rok, který provádějí auditoři Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. V této první části auditu dopadl Machov na výbornou, ale rozhodující bude až závěrečná část auditu v březnu příštího roku.

Rovněž tak v naší příspěvkové organizaci – ZŠ a MŠ Machov – proběhla na začátku listopadu kontrola Královéhradeckého inspektorátu České školské inspekce, která byla zaměřena do různých oblastí činnosti školy. Výsledek inspekce zatím nemáme k dispozici, zmíníme se o něm v některém z dalších vydání Zpravodaje.

V sobotu 8.11. jsem se členem zastupitelstva p. Rückerelem absolvoval jednání v Úpici, kde se domlouvalo zařazení jednotlivých závodů v běhu do vrchu do termínové listiny na

příští rok a také kategorizace těchto závodů. Běh na Hejšovinu byl opět zařazen do kategorie A v Českém poháru běhů do vrchu a termín byl potvrzen na poslední neděli v září – 27.9.2009. Ve stejný den jsem ještě navštívil jednání Výroční valné hromady Sboru dobrovolných hasičů v Bělém, které se uskutečnilo „U Laubů“. Opět jsem musel ocenit aktivitu tohoto SDH, kdy s malým počtem členů dokáží nejen zajišťovat záležitosti požární ochrany, ale i udržovat kulturní život v této části Machova.

V neděli 9. 11. se v Obecním domě uskutečnilo divadelní představení „Báječná léta pod psa“ v podání polických ochotníků. Návštěva téměř osmdesáti diváků byla na Machov docela slušná a určitě byli spokojeni s výkony všech herců.

Ve druhém listopadovém týdnu jsem absolvoval několik jednání v souvislosti se zadlužením naší obce:

- na Krajském úřadu nejprve proběhlo jednání o vypořádání dotace 4 mil. Kč, které jsme získali na řešení financování akce „Kanalizace a ČOV Machov“. Uvedená dotace byla použita na úhradu půjčky od SFŽP ČR na stavbu kanalizace a ČOV a i díky tomu máme dnes splacenu jistinu této půjčky, kterou jsme spláceli prostřednictvím Finančního úřadu v Náchodě.

- na Finančním úřadě v Náchodě jsem byl v návaznosti na splacení jistiny půjčky požádat o zrušení zástavního práva na veškeré budovy v majetku městyse (s výjimkou tělocvičny, která je ještě v zástavě vůči SFŽP). Této žádosti bylo vyhověno a zástavní právo na naše budovy bylo na katastrálním úřadu vymazáno.

- znovu jsme se pokoušeli dohodnout s dodavatelem stavby kanalizace a ČOV – firmou NOREX Praha o vystavení závěrečné faktury na provedené dílo, abychom mohli uhradit zbývající část našeho dluhu – 2,2 mil. Kč. Firma přislíbila vyhotovit tento doklad do konce listopadu. Dílčího úspěchu v jednání s touto firmou jsme však dosáhli, neboť pozemky pod čističkou jsou již zapsány na katastru do majetku městyse Machov.

- dalším krokem po splacení jistiny půjčky od SFŽP bylo vypracování žádosti o zrušení zástavního práva na veškeré obecní lesy a tělocvičnu. Z našeho pohledu je zrušení této zástavy logickým krokem, Fond však se nesmyslně brání s odkazem na probíhající soudní řízení o náhradu 18,5 mil. Kč úroků z prodlení se splácením půjčky v minulosti. Nejen samotný soud, ale i jednání o tomto zástavním právu bude ještě asi složitě.

- v souvislosti s akcí „Kanalizace a ČOV Machov“ byla v listopadu připravena žádost o poskytnutí další dotace z Programu obnovy venkova Královéhradeckého kraje – na úhradu úroků z úvěru, který máme na tuto akci sjednán u České spořitelny. Předpokládaná výše úroků v příštím roce je 145 tis. Kč.

Dalším významným mezníkem pro rozvoj naší obce je to, že v tomto měsíci nabyl územní plán Machova právní moci. Konečně tedy má Machov tento významný rozvojový dokument, což však neznamená, že se již dále na něm nemůže nic měnit. Naopak, již nyní evidujeme na úřadu městyse tři žádosti o změnu územního plánu. Protože však nelze upravovat územní plán po podání každé žádosti, rozhodlo naše zastupitelstvo stanovit termín 30. června 2009 jako den, do kterého budou shromažďovány žádosti o změnu územního plánu pro první kolo změnového řízení. Prosím tedy všechny občany, kteří mají jakékoliv stavební záměry v obci, aby se na našem úřadu seznámili s tímto dokumentem a mohli si případně požádat o jeho změnu ve stanoveném termínu. Změnové řízení je zrovna tak obtížné z hlediska projednávání u všech dotčených orgánů, jako tvorba samotného územního plánu, a nelze toto řešit každý rok. Předpokládáme, že uvedený termín 30.6.2009 bude na delší dobu posledním změnovým termínem.

V listopadu se také podařilo dojednat s firmou Lesy ČR poskytnutí částky 10 tis. Kč na podzimní úpravu komunikace po Řeřišném. Za uvedenou částku byl nakoupen štěrk a městyse Machov ze svého rozpočtu zaplatil práci bagru p. Ševců při opravě cesty tímto štěrkiem.

Z rozpočtu městyse se rovněž profinancovala oprava fasády a střechy na obecní garáži u domu čp. 118, takže garáž nyní vzhledově ladí s novou fasádou tohoto domu.

V průběhu listopadu proběhlo rovněž několik jednání s našimi polskými partnery – městem Radków a ředitelstvím Národního parku Stolové hory. Jednalo se o přípravě projektů na příští roky v oblasti rozvoje turistiky na policku, broumovsku a na území národního parku. Pro příští roky je připraveno několik projektů na polské straně – vybudování parkoviště pod příjezdovou komunikací na Bor, nové informační centrum parku na Karlově, výstavba stanice horské služby na Karlově, oprava přístupové kamenné cesty z Karlova ke schodům na Hejšovinu a rekonstrukce tohoto schodiště, vybudování stálé výstavní expozice v bývalém vojenském objektu na Boře apod. Na české straně se pak počítá s rekonstrukcí a údržbou řady turistických stezek a chodníků – např. cesta na Korunu, Tkalcovský stezník pod Borem, některé cesty v Broumovských stěnách apod. Na posledním jednání byly navrženy i další nové turistické trasy v naší oblasti, které však ještě podléhají schválení příslušných orgánů ochrany přírody v obou sousedních státech. Z těch pro nás nejzajímavějších stojí za zmínku např. trasa z Božanova od bývalého hostince U Veverky přes vrchol Lopoty směrem na Machovský kříž, nebo trasa pod Borem okolo tzv. „cvičné skály“ do Polska.

Dne 20. listopadu svolala jednání zástupců obcí sdružených v DSO Policko firma Marius Pedersen, která v naší oblasti zajišťuje svoz a likvidaci odpadů. Jednání jsem se zúčastnil s ing. Krylem a musím konstatovat, že nás do budoucna v této oblasti nečeká nic pěkného. Již pro rok 2009 dochází k podstatnému zvýšení cen za likvidaci většiny druhů odpadů – počínaje směsným komunálním odpadem, přes sklo, plasty, papír až po nebezpečný odpad. Pro Vaši informaci uvedu jen několik základních čísel a postřehů z jednání:

- u běžné popelnice se zvyšuje cena pro stanovení místního poplatku na občana o 58,30 Kč při platnosti stávajícího zákona o odpadech. S novým zákonem může dojít ke zvýšení o dalších 45,- až 50,- Kč.

- výkupní cena papíru se snížila na 257,- Kč/t, přičemž jen lisování papíru stojí 600,- Kč/t.

- pro směsné plasty není momentálně odbyt – pouze pro PET lahve. Může nám být v souvislosti s tím fakturován poplatek za skladování směsných plastů.

- pro obaly od nápojů – tzv. Tetrapaky – není po ukončení činnosti některých papíren odbyt.

- výkupní cena barevného skla klesla letos ze 600,- Kč/t na 130,- Kč/t. Tato cena neuhradí ani náklady spojené se svozem.

- nárůst cen za likvidaci nebezpečného odpadu činí pro příští rok 1.500,- Kč/t.

Nyní musíme na úřadu městyse propočítat dopad výše uvedených změn do našeho poplatku za svoz a likvidaci odpadů a návrh na změnu tohoto poplatku bude předložen zastupitelstvu ještě na prosincovém zasedání. Dá se říci, že diskuse se neponese ve smyslu zda zvýšit poplatek či nikoliv, ale ve smyslu o kolik tento poplatek zvýšit, abychom předešli nějakým obrovským cenovým skokům v dalších letech, kdy vývoj cen bude zřejmě ještě horší.

Tím jsem se dostal k poslední mé dnešní informaci, a tou je pozvání na veřejné zasedání zastupitelstva, zřejmě poslední v letošním roce. Uskuteční se ve čtvrtek 18. 12. 2008 v prostorách úřadu městyse a kromě již zmíněných poplatků za svoz a likvidaci odpadů bude na programu celá řada důležitých věcí. Přesný program bude uveden na úředních deskách městyse v obvyklé lhůtě týden před zasedáním.

2. Odhalení pomníku letci Václavu Foglarovi

Dne 21. prosince uplyne 60 let od chvíle, kdy v Řecku tragicky zahynul významný machovský rodák – plukovník letectva Václav Foglar. Narodil se v Machově v r. 1916. Po okupaci republiky uprchl za hranice a postupně se dostal až do Anglie, kde vstoupil do čsl. stíhací perutě RAF jako operační pilot. Po skončení druhé světové války nastoupil u ČSA jako dopravní pilot. Za svůj život získal řadu vyznamenání – československých, britských

i francouzských. K těm nejvýznamnějším patří Československý válečný kříž, který mu byl udělen dokonce čtyřikrát. V roce 1991 byl Václav Foglar mimořádně povýšen do hodnosti plukovníka letectva „in memoriam“.

Tento machovský rodák si jistě zaslouží, aby jeho činy připomínal nám všem i budoucím generacím pomník v jeho rodišti. Proto městy Machov ve spolupráci s panem St. Jiráskem zajistili vhodný kámen z božanovského lomu a nechali zhotovit pamětní desku, která bude na tento kámen umístěna. Místo pro pomník bylo vybráno na machovském náměstí naproti škole.

Zveme všechny zájemce z řad našich spoluobčanů i ty, kteří chtějí vzpomenout hrdinství pana Václava Foglara, ale i všech ostatních účastníků boje proti německé okupaci, na slavnostní odhalení pomníku, které se uskuteční

***v neděli dne 14. prosince 2008 ve 14,00 hod.
na machovském náměstí.***

Po skončení oficiální části odhalení pomníku bude v prostorách Obecního domu připravena výstava historických fotografií a dalších dokumentů, mající vztah k letci Václavu Foglarovi.

3. Pomníky padlým ve světových válkách v Machově

V uplynulých třech letech se podařilo díky dotacím a grantům opravit všechny pomníky padlým v obou světových válkách. V rámci možností bylo částečně upraveno i bezprostřední okolí těchto pomníků.

V roce 2006 machovská základní škola připravila projekt na úpravy pomníku v Machově, který byl finančně podpořen Střediskem ekologické výchovy a etiky SEVER, Nadací Partnerství a Nadací VIA. Na přípravě a realizaci projektu se podíleli především žáci a učitelé školy, obec a další soukromí podnikatelé a včetně doprovodných akcí a slavnostního znovuodhalení se celkové náklady vyšplhaly na částku více jak 100 tis.Kč.

V letošním roce se městy Machov podařilo získat další finanční prostředky (81 tis.Kč) z dotačních titulů Královéhradeckého kraje na údržbu válečných hrobů a díky těmto prostředkům byly rekonstruovány pomníky padlým v Machovské Lhotě a Bělém v celkovém nákladu cca 130 tis.Kč.

Pomníky, které byly postaveny po 1. světové válce z velké části dobrovolnou prací spolků a občanů tehdejších obcí, tak po delší době získaly nový kabát a částečně i podobu a lze říct, že se opět jedná o důstojná pietní místa, o kterých bychom měli něco vědět.

V několika článcích bychom se proto chtěli poněkud podrobněji věnovat historii vzniku a osudu těchto pomníků.

Pomník padlým v 1. světové válce v Machově

Pro stavbu pomníku bylo vybráno místo v centru obce mezi náměstím a kostelem, kde již 1. máje 1919 byla zasazena lípa Svobody. Myšlenka postavit pomník svým padlým spoluobčanům v tehdejší obci Machov se zřejmě zrodila již v roce 1919. Původní návrh, vybudovat jeden pomník pro všechny obce farní osady Machovské a to v Machově se však zřejmě neseťkal s pochopením ani v Bělém ani ve Lhotě, kde byly postaveny samostatné pomníky již v r. 1921, resp. 1922. Možná to také byla otázka finanční, která vedla k tomu, že v Machově byl pomník postaven až v roce 1925. Zcela určitě však nedostatek finančních prostředků obcí Machova a Nízké Srbské byl příčinou toho, že nebylo zhotoveno žádné výtvarné kamenické dílo, jako např. ve Lhotě. Na pomník, či spíše mohylu, byl použit

9-titunový skalní balvan, který stával na hranicích mezi obcemi Lhotou a Machovem nad Dolečkem. Jeho doprava na místo určení však nebyla jednoduchá – Školní kronika o tom praví: „*Obtížnou svou cestu konal balvan několik neděl, úsilí lidské nemohlo zdolati jeho tíhu a poněvadž zima v r. 1924/25 byla beze sněhu, dopraven balvan jen za sněhového poprašku na hrubých saních z klád osmi páry koní při značném nebezpečí, ale bez úrazu nejmenšího.*“ Umístěn a podložen byl na železobetonovém podstavci pod dohledem stavitele Josefa Erbera a za spolupráce zámečníka p. Beneše Plného z Nízké Srbské. Do kamene byla vsazena mosazná deska s tímto nápisem :

„1914-18-1920
*Za činy živých pohřbených synů
nám spravedlnost dala vlast
Ant. Sova*

*Ve válce padlým a zemřelým :
Machova a N.Srbské.
T.J.Sokol“*

Z toho lze soudit, že Tělovýchovná jednota Sokol byla hlavním iniciátorem celého projektu. V původním projektu byl zamýšlen i železný plot a osázení balvanu břechťanem. V Pamětní knize městyse Machova (zal. 1.1.1930) kronikář učitel Josef Zítka píše: „*Tuto povinnost na sebe vzala TJ Sokol, ale bezpochyby se na ni zapomnělo*“. Oplocení mohly zřejmě tedy bylo provedeno až po slavnostním odhalení dodatečně.

Celkový náklad na vybudování pomníku činil asi 2,5 tis. Kč. Většina prací (přemísťování balvanu lidskými silami a koňskými potahy) byla vykonána dobrovolníky zdarma. Zaplacen byl pouze samotný pískovec.

Slavností odhalení se konalo 6. července 1925 za účasti čelních představitelů obce – starosty Jos. Matouše, řídícího učitele Jar. Petra a početné veřejnosti. K tomu Školní kronika poznamenává: „*Oslava s odhalením byla tklivá. Obec naše získala v řečníkovi prof. Dr.Šimákovi vědeckou autoritu a přednáška jeho dne 5.7. byla z nejkrásnějších, jež kdy Machov slyšel.*“

Z dostupných pramenů se nepodařilo zjistit jména padlých „Machováků“ a „Nízkosrbáků“, Pamětní kniha městyse Machov uvádí, že v poměru vojenské služby padlo a zemřelo 25 osob. Není zde však uvedeno, zda se jednalo pouze o občany Machova nebo i občany Nízké Srbské. Další úpravy pomníku v Machově proběhly v 70. letech minulého století, tj. v době, kdy byla dostavěna tělocvična a proběhly terénní úpravy jejího okolí. V tomto období byla ze strany od kostela vybudována nevzhledná betonová opěrná zídka a ohraničení okolí pomníku obrubníky.

Při rekonstrukci v r. 2006 byly tyto obrubníky odstraněny a opěrná zídka byla obložena pískovcem. Dále došlo k odstranění původního plůtku, pod oplocením byl vybudován nový základ a plůtek byl nahrazen sloupky s řetězem. Zároveň byl pískovcem vydlážděn nový přístup, instalována lavička kolem lípy, celý pomník byl očištěn, byla renovována pamětní deska a prostor u pomníku byl osázen vhodnými rostlinami. Odborného dendrologického ošetření se dočkala i lípa Svobody, a bez nadsázky lze říci, že dnes je to jeden z nejhezčích samostatně rostoucích stromů v Machově. Slavností znovuodhalení pomníku proběhlo při Svatováclavském setkání, které bylo spojeno s 1. ekumenickou bohoslužbou v Machově.

M. Kryl (pokračování příště)

4. Inzerce

Až 5.000,- Kč měsíčně bez práce. Udělejte ze svého auta, domu, či plotu reklamní plochu! Tel.: 490 490 390
--

Jokeš Martin

AUTOSERVIS

Bukovice 91

Autorizovaný servis a opravy havarovaných automobilů všech značek

FAX 491 543 234

608 323 188
775

e-mail: autoservisjokes@post.cz

SLUŽBY

záruční a pozáruční servis všech značek * autoklempířské práce -
opravy na rovnacím rámu * lakování * výměna autoskel - ZDARMA
pojistné události * opravy plastů * kompletní likvidace pojistných
událostí * příprava aut na STK * zapůjčení náhradního vozidla *
odtahová služba

PNEUSERVIS

prodej pneumatik a ráfků * seřízení geometrie kol * úschova
sezónních pneumatik

PRODEJ

originální autodíly * autobaterie
autokosmetika
oleje a chladicí kapaliny
kvalitní ojetá auta dovezená ze Švýcarska

BONUS

seřízení světel ZDARMA

Autostyl s.r.o.

TRUTNOV, Horská 579

Provozovna Bukovice 91

Autorizovaný servis ŠKODA

FAX 491 543 234

608 323 188
775

e-mail: jokes@autostyl.eu

AUTOSTYL Trutnov, provozovna Bukovice 91 záruční a pozáruční servis vozů Škoda * prodej
originálních autodílů Škoda * prodej originálního příslušenství Škoda *
* prodej nových vozů Škoda, Peugeot a Toyota (autosalón Broumov) *

Zima se blíží, víte už, v čem půjdete do mrazu a sněhu?

www.rajobleceni.cz

- zimní oblečení od italských návrhářů z firmy BRUGI
- kvalita za rozumnou cenu, novinkou proglužovací rukávy pro děti
- část kolekce je možné shlédnout po telefonické dohodě přímo v Machově
tel. č. 732 863 574

5. Informace úřadu městyse

Z evidence obyvatel

Dle evidence ÚM k 31. 10. 2008 bylo v Machově hlášeno k trvalému pobytu celkem 1 122 obyvatel. V průběhu října 2008 zemřela 1 osoba.

Společenská kronika

V měsíci listopadu 2008 se dožil významného životního jubilea – 90 let - náš spoluobčan pan Bohuslav Kubeček z Machova. Jménem zastupitelstva městyse i jménem všech spoluobčanů ještě jednou gratulujeme a přejeme hodně zdraví a spokojenosti do dalších let.

Nabídka nástěnných kalendářů na r. 2009

Oznamujeme občanům, že na úřadu městyse je možno zakoupit omezený počet nástěnného kalendáře „Broumovsko 2009“, který je sestaven z fotografií pořízených na policku a broumovsku – pozůstalosti po vynikajícím fotografu Horstu Bauerovi z Broumova. Cena kalendáře je 130,- Kč.

Informace o stavu běžeckých stop v Machově

BKL Machov informuje všechny zájemce o běžecké lyžování, že pro ně bude opět pravidelně upravovat běžecké stopy od Dolečka po Nouzín. Pravidelné zpravodajství o stavu běžeckých stop v Machově můžete sledovat na www.bklmachov.eu

6. Kulturní a sportovní akce

Listopad: 28.11.-30.11. - Vánoční výstava v obřadní síni úřadu městyse Machov, pořádá Český zahrádkářský svaz, zákl. organizace Machov

Prosinec: 2.12. – Děti noci – kino Police n.M. v 19,00 hod. – český film s Jiřím Mádlem a Marthou Issovou v hl. rolích (přístupný od 15 let)

11.12. – Předvánoční besídka MŠ a ZŠ Machov v Husově sboru CČSH v Machově od 16,00 hod. – pořádá ZŠ Machov

11.12. – Kozí příběh – pověsti staré Prahy – kino Police n.M. – 19,00 hod., film ČR

19.12. – Vánoční koncert orchestru Václavy Hybše, jeho sólistů a hostů – Kollárovo divadlo Police n. Met. – 19,00 hod.

7. Informace z jednání zastupitelstva

Dne 13. 11. se uskutečnila pracovní porada zastupitelstva městyse. Na programu bylo projednání následujících záležitostí:

- komplexní informace o aktuální situaci v zadluženosti Machova, o splacení půjčky od SFŽP na stavbu ČOV a kanalizace, o uvolnění nemovitostí obce ze zástavního práva u FÚ Náchod;
- stanovení termínu pro sběr žádostí o změnu územního plánu městyse;
- postup řešení úpravy autobusové zastávky u Doldy (býv. hotel Bor);
- další postup jednání s TJ o vypořádání majetkových záležitostí – areál Na Kopci;
- příprava odhalení pomníku letci RAF Václavu Foglarovi;
- výsledky dílčího auditu hospodaření městyse za rok 2008;
- návrhy na podání žádostí o dotace v roce 2009 – rekonstrukce podlahy v tělocvičně, úhrada úroků z úvěru na stavbu ČOV, pořádání Běhu na Hejšovinu v dalších třech letech, pokračování rekonstrukce místního rozhlasu – bezdrát;
- projednání návrhu Zásad pro hospodaření se sociálním fondem městyse;
- informace o způsobu vypořádání dotace 4 mil. Kč od Královéhradeckého kraje na stavbu ČOV a kanalizace v minulých letech.

8. Konference vohlenně Českýho koutku ve Lhotě

Tomu bych nikdy neujeřil co lidi má zájem vo tohle téma.

Ten večír vosumnáctýho řína se nás sešlo u Lidmanu ve Lhotě, vo mnoho víc, než na dvě sta. Škoda byla, že sál se nedal trochu zvětšit...

Kristýna z toho byla celá pryč, páč před takovymhle vobecenstvem vypravovala ganz pruně. Hlásek se ji zezačátku chvílema třás, ale to vůbec nevadilo. Vypravovala tůze zajmavě. Hoch Sauru čet už votrok s brejlema, ale bez chyby a chechtali sme se ušecky. Vobrázky vod Jendy Stillerova si snad prohlíd a zastavil se nad níma každičkej náušťeunik. Z ampliónu vypravování dáuno vodešlejš tetek, paní Machový a Hornychovej mysim, stálo taky za to. Vidíte Mánkovi ? Každěj pobytņik si snad vonnes něco hezkýho.

Celá ta konference byla taky nahraná na kámeru a bude z ní dívídíčko...tak dyby se z Vás nědo rozhod, že ho chce a to by měl, můžete si ho vobjednat přímo u mě, anebo volejte na číslo 602 117 156 a zařidim to. Páč to celý nahrál a do kupy bude dávat pan Šolc, bude to vopraudu stát za to. Navíc se tam vobjevěj i záběry pořizený ve Stroužnym s Maruškou Hauschkovou. Vite kerá to je, né ? ..No ta, co má srdce český, hlavu německou a papíry polský. Bude to hezký, na to vemte jed.

Sluší se pak poděkovat ušeckejm, kerý ke zdárnosti týdle akce pomohli, hlauně teda Kristýně Čerbovej, pani PhDr. Jarmile Bachmanový, hostinskejm Marušce a Jarkoj Lidmanovej, Norbertoj Wintrovu, zvukařoj Zdeňkoj z Náchoda, no menovat je ušecky nebudu, šak voni dobře ved'aj, kerý to sou.

No a nezbejvá než přemejšlet jak šikouně se k týdle témě urátit a konferenci vohlenně českýho koutku důstojně zvopakovat. Materjálu na pojednání a chuti je dost, kór dyž je takovejlle, světe diu se, nevidanej zájem.

Petr Zima

9. Motorka – poděkování

Byl pátek, 31.října navečer, a náš vnouček Jeníček kňučel, že chce jít ještě ven. Tak holt, co by dědeček neudělal, vzali jsme motorku a vyjeli směr Doleček. U hřbitova, jak Jenda

pokaždé říká, to začne drncat, takže je zvyklý tam zaparkovat motorku a dál jít pěšky. Když jsme se asi po pěti minutách z Dolečku vraceli, už byla skoro tma, motorka nikde. Abyste rozuměli, jedná se o plastové odrážedlo pro nejmenší děti, pořídil jsem ho od kolegyně za bonboniéru. Ale přece jen to člověka zamrzí. Tak už i v Machově .... Doma jsme se hned „pochlubili“ babičce a říkáme si, Machovák to být nemohl, jenže teď na Dušičky jezdí na hřbitov spousta cizích lidí, tak ji někdo sebral.

A když jsme za čtrnáct dní byli o víkendu v Praze u Jeníčka, tak jsme vzpomínali: „V Machově už, Jeníčku, motorku nemáš, škoda, mohla na ní příští rok už jezdit Mařenka“.

Jaromír Skála

Byla středa, 19.listopadu odpoledne, vystoupím z autobusu a jdu se sousedkou domů. „Nejdeš ještě do krámu?“ říká sousedka. „Nejdu, my v Machově nakupujeme jen v sobotu, v týdnu jezdíme z práce pozdě“, povídám na to já. „A není ta motorka v zádveří u krámu vaše?“ ptá se sousedka. Myslela jsem, že si dělá legraci. Jdu se podívat, fakt, naše motorka. Ona tam na nás víc než čtrnáct dní čekala. Nikdo ji nesebral, prodavačkám musela překážet při úklidu.

A tak musíme poděkovat poctivému nálezci, který ji dal do obchodu, panu Rýglvi a paním prodavačkám, že ji tam tak dlouho trpěli, paní Kábrtové, která mě upozornila, a vůbec všem Machovákům za dobrý pocit, že pravidlo „neber, co ti nepatří“ v naší obci pořád platí.

Eva Skálová

10. ZŠ a MŠ Machov informuje

Naši zpravodajové – telegraficky:

„V listopadu listí padá hlíně na prokřehlá záda..... „ Všichni tu báseň známe, všichni důvěrně známe i nevlídnost tohoto měsíce. Tma, vlhko, zima... K tomu se ještě žákům a jejich rodičům přidá první hodnocení prospěchu a chování. Jak z toho všeho ven? Jednoduše! Nemyslet na špatné věci, radovat se z maličkostí a myslet především na svoje zdraví. Vše ostatní se vždycky nějak vyřeší. Dovolte nám, abychom Vás touto cestou informovali o věcech, které se nám povedly nebo nám udělaly radost. Možná to bude to pravé čtení v nevlídném listopadovém počasí.

Z mateřské školy:

CO VŠECHNO PROŽILY DĚTI Z MŠ MACHOV OD ZÁŘÍ

V letošním školním roce máme školku naplněnou k prasknutí. Od září je v ní 28 dětí ve věku od 3 do 6 let. Pracují zde dvě paní učitelky a jedna paní uklízečka.

Na začátku září jsme přivítali , jako každý rok, nové kamarády, kteří do MŠ dříve nechodili.

27.září nás čekaly oslavy, protože MŠ Machov slavila od svého založení 50 let.

V měsíci září až listopad jezdili naši předškoláci na plavecký výcvik do bazénu v Náchodě.

Devátého listopadu jsme vystoupili s předškoláky na vítání občánků , v obřadní síni Městyse Machov, s krátkým programem

Nejvíce jsme si však užili „ Medový říjen“. Co to bylo? Byla to společná akce MŠ a rodičů.

Rodiče dostali za úkol vyrobit doma medovou skleničku s ozdobou, která by sloužila na med.

Dále měli přinést alespoň jeden recept, ve kterém se používá med.Sešlo se celkem všech 28 skleniček a mnoho receptů.Jedna sklenička byla hezčí než druhá, každá originální. Za odměnu maminky dostaly

„Medovou kuchařku“, která byla sestavena z jejich donesených receptů. Mezitím, co rodiče vyráběli

skleničku, my s dětmi v MŠ jsme si povídali o včeličkách, medu, včelařích, ...Zpívali jsme

písničky, říkali jsme básničky, malovali obrázky...vše opět o včeličkách a medu.Chutnali jsme také

ovocný salát slazený medem a chléb s medem.

A jako nejhezčí tečka na závěr byla pochvala paní inspektorky Mgr. Bartošové, která v tuto dobu prováděla inspekci v MŠ Machov a téma o medu a včelkách se jí velice líbilo. Dostala od nás též jednu kuchařku.

Po medovém říjnu následovala oslava strašidel, která se též dětem povedla a líbila.

Ted' už naše školka žije přípravou na zimu a advent. Připravujeme též pro rodiče vánoční besídku s pohostěním. Společně s dětmi se už těšíme na mikulášskou a vánoční nadílku.

Za MŠ Machov vedoucí učitelka Jana Cvikýřová

Z 1. stupně

Prvňáci mají za sebou dva a půl měsíce práce. A protože je jich opravdu jako prstů na jedné ruce a paní učitelka na ně má dostatek času, dělají neuvěřitelné pokroky. Většina z nich už dokáže přečíst několik vět, napsat milá maminko a milý tatínku. Počítají do pěti a máte je vidět, jak se činí při prvouce, výtvarné výchově, tělocviku nebo pracovních činnostech. I paní inspektorka byla s jejich prací velice spokojená.

Z 2. a 3. třídy se hlásí dopisovatel Oliver Laslett:

Dne 7.10. 2008 se celý první stupeň zúčastnil běhu „Zátopkova pětka“. Běželi jsme 25 x 500 m. Čas 19:00,94 min. Běh se nám líbil a své výkony jsme porovnávali s Emilem Zátopkem. 23.10. jsme se zúčastnili mezinárodního závodu v přespolním běhu (Pořadatel BKL Machov).
Děvčata: 1. místo – L. Scholzová, 2. místo – N. Kubečková, 3. místo – K. Amrichová. Chlapci: 2. místo – J. Kollert. 3. místo – P. Šolc.

Ze 4. a 5. třídy se hlásí dopisovatelka Nikola Macurová:

Od 4.9. do 6.11. odjížděli žáci každý čtvrtek do Náchoda na plavání. Neučili jsme se pouze plavat, hráli jsme si a na závěr pro nás uspořádali závody. Na plavání jsme jezdili rádi.

Pod čarou: Za plavecký výcvik zaplatila škola 20 000 Kč.

Z 2. stupně

6. třída:

Šestáci to v tomto čtvrtletí neměli vůbec lehké. Musí se naučit nový způsob práce, který je mnohem náročnější než na 1. stupni. Je víc učení, víc domácích úkolů, víc práce. Někteří se aklimatizovali velmi rychle a už si nosí domů pěkné známky a pochvaly. Někteří však na sobě musí hodně zapracovat. Velká pochvala patří například všem, kteří se podíleli na přípravě pouti (K. Chalupníčková, K. Kůrková, J. Falta, J. Šulc). V září navštívili žáci 6. ročníku polické muzeum, kde je nově instalovaná expozice, která se týká i naší oblasti. Žáky zaujaly především předměty denní potřeby.

7. třída:

V září jsme se rozkoukali a pomáhali připravit pouť. V hodinách Inf a Ov jsme tvořili referáty na téma Pout' v mé obci. V říjnu jsme se jeli podívat na film a vzdělávací program Síla lidskosti. do Police nad Metují. Při Ov jsme pak hodně diskutovali o záležitostech kolem

2. světové války a o krutosti nacismu. Běhali jsme Zátopkovu desítku - štafetový běh. Všichni žáci 2. stupně navštívili solární elektrárnu u pana Jungwirtha, kde si svoje znalosti z fyziky a matematiky ověřili v praxi. 23. 10. jsme se zúčastnili Mezinárodního přespolního běhu, který pro nás připravil BKL Machov. V listopadu jsme si připomněli události 17. listopadu. Malá soutěž ukázala, že naše vědomosti mají ještě velké mezery. Nebyli jsme tak dobří jako např. žáci M. Bartoňová a P.Kubeček, kteří získali 20 bodů z 21 možných..

8.a 9. třída

V rámci volby povolání jsme navštívili tiskárnu na Kozínku. Některým z nás se tato práce zalíbila natolik, že o tom budeme uvažovat při vyplňování přihlášky na střední školu. Letos mají žáci 9. ročníku velkou výhodu (nebo nevýhodu?), mohou si totiž podat 3 přihlášky. V exkurzích budeme ještě pokračovat, abychom se nakonec rozhodli správně. Devátáci navštívili veletrh středních škol. Začátkem prosince pojedou na úřad práce a čekají je i dny otevřených dveří všech středních škol. Každý z nás této možnosti využije, aby viděl, do čeho jde. V říjnu navštívili žáci 9. ročníku Muzeum B. Němcové s České Skalici. V muzeu měli žáci tu nejlepší příležitost utvořit si představu o životě a díle B. Němcové. Žáky zaujalo i textilní muzeum.

Od všeho trochu

V anglickém jazyce jsme do nového školního roku vyrazili ve dvou ročnících s novými učebnicemi. Bylo to náročné, ale musím osobně pochválit přístup většiny žáků k práci, protože mi dokázali, že jim na jejich výsledcích velmi záleží, a to je důležité.

V tomto školním roce se nám podařilo odstartovat celoevropský projekt „Europeans School For a Living Planet“. Do tohoto projektu se zapojily děti ze všech tříd druhého stupně. Máme za sebou školení, několik výprav do terénu, spoustu plánování a dokonce už i přednášku, kterou pro nás připravil pan Petr Koppil – botanik z CHKO. Teď nás čeká spousta práce se zpracováváním a domýšlením a také prezentace.

Soutěž Co víš o česko – polském pohraničí. 1. místo obsadila dvojice Petr Weissar a polský žák.

Děkujeme P. Weissarovi, D. Plnému, T. Laslettové a P. Kubečkovi za skvělou reprezentaci školy.

V září jsme pro Vás opět připravili pouťové posezení před školou. Náklady – 6 270 Kč. Městys nám přispěl částkou 1 500 Kč.

Kroužky - anglický jazyk, dovedné ruce, informatika a německý jazyk - se rozběhly také naplno. Pokud by někdo z vás měl zájem vést kroužek pro děti, dveře školy jsou Vám otevřeny.

Sběr starého papíru - 2 290 Kg, 1940 Kč. Mockrát děkujeme! Na jaře se zase přihlásíme.

Pozvánka

ZŠ a MŠ Vás srdečně zve na předvánoční besídku, která se uskuteční den 11. 12. 2008 od 16 hodin ve sboru církve ČČSH v Machově. Letos poprvé vystoupí kromě žáků základní školy i děti z mateřské školy.

Klidný adventní čas a příjemné prožití vánočních svátků vám přeji žáci a učitelé ZŠ a MŠ Machov.

11. Vánoční výstava v Machově

**ČESKÝ ZAHRÁDKÁŘSKÝ SVAZ
MÍSTNÍ ORGANIZACE MACHOV**

si Vás dovoluje pozvat
na

V Á N O Č N Í V Ý S T A V U

kteřá se koná v obřadní síni městyse Machov ve dnech:

pá 28. 11. 2008 od 8,00 – 17,00 hod.

so 29. 11. 2008 od 8,00 – 17,00 hod.

ne 30. 11. 2008 od 8,00 – 17,00 hod.

Na místě možnost zakoupení některých výrobků.

12. Mateřské centrum MaMiNa – program na prosinec 2008

Pravidelný dopolední program – od 9.30 – 11.30

Pondělí – **Brumíci** – pro rodiče a „již chodící“ děti od 1 – 2 let

Úterý – **Miminkování** – pro těhotné a rodiče s „nechodícími“ dětmi do 1 roku

Středa – **Kapříci** – cvičeníčko a výtvarná dílnička pro rodiče a děti od 2 let

Čtvrtek – **Cvrčci** – tanečky a písničky pro rodiče a děti od 2 let

Doplňkový program

Čertovsko-andělský rej – čtvrtek 4. prosince od 9.30

Dopolední program Cvrčků navštíví anděl a čertík. Děti si s nimi zazpívají a zatancují a po závěrečné pohádce od nich dostanou malé dárečky za statečnost.

Babinec – vánoční ozdoby z korálků – netradičně ve čtvrtek 11. prosince v 16 hodin

Vzhledem k přípravě stánku MC se sejdeme již ve čtvrtek a vyrobíme si ozdobičky z korálků nejen na vánoční stromeček. Vstupné je 30,- plus příspěvek na další materiál, který bude zajištěn.

Vánoční trhy – sobota 13. prosince dopoledne na náměstí v Polici nad Metují

Druhý letošní stánek s prodejem výrobků, které připravily maminky navštěvující mateřské centrum MaMiNa, proběhne před třetí adventní nedělí. Zveme každého, kdo by chtěl nejen podpořit naše centrum, ale i zakoupit si něco zajímavého, zdravého, chutného nebo třeba netradičního. Opět se na Vás budeme těšit **v průchodu vedle Večerky.**

Velice děkujeme všem maminkám, které se aktivně podílely na výrobě výrobků, organizaci a realizaci stánku MC MaMiNa na martinských a vánočních trzích. Naše díky také putuje ke sponzorovi tohoto stánku, kterými tento rok byly **Potravinář Petr Purkert.** Za další pomoc při realizaci stánku děkujeme také **Městu Police nad Metují, Základní škole v Polici nad Metují a Základní a Mateřské škole Suchý Důl.**

Andělské svícení – sobota 20. prosince v 15 hodin

Zveme rodiny s dětmi na již tradiční andělské odpoledne, kde nebudou chybět koledy, pohádka, tvořivé dílny ani oblíbená spirála světla. Toto odpoledne si připravilo Rada o.s. a zaměstnanci MC jako poděkování rodičům a dětem za to, že nás navštěvují a podporují. Tento program je financován z programu Procter and Gamble pro mateřská centra, který spravuje Nadace VIA.

Pozvánky, nabídky, sdělení

Všem našim návštěvníkům – dětem i rodičům, příznivcům, sponzorům a dalším nadšencům i všem občanům děkujeme za celoroční pomoc a podporu. Přejeme krásné prožití svátků vánočních, bohatého Ježíška a šťastný nový rok 2009.

Volná místa na kroužcích pro rodiče i děti

Do našeho programu jsme zařadili nové i stávající kroužky, nabízíme Vám několik volných míst na tyto kroužky.. Příhlášky nebo případné další informace Vám rádi zodpovíme na **tel.: 777/ 903 029** nebo na mailu katahlavkova@mcmamina.cz. Většina kroužků je omezena max. počtem dětí. Všechny kroužky probíhají v prostorech MC na 1. stupni ZŠ v Polici nad Metují. **Veškeré nabízené kroužky a kurzy nejsou určeny pouze návštěvníkům MC, ale široké veřejnosti.**

Kroužky pro děti:

Cvičení na rehabilitačních míčích pro děti a rodiče – každé úterý od 16. hodin - cvičení probíhá za aktivní účasti rodičů, je určeno **dětem od 3 let.** Počet dětí je omezen. Program bude probíhat nenásilnou, zábavnou formou přizpůsobenou věku dětí, sestavených z písniček, říkadla a her, lektorkou je Mgr. Karolína Havlíčková. Finance a podmínky stejné jako u ostatních kroužků.

Výtvarná dílnička – každý pátek od 16. hodin - tento kroužek je rozšířením Keramiky z loňského školního roku. Kromě výrobků z keramické hlíny se děti naučí různé techniky malování a kreslení a budou vyrábět zajímavé věci, jejichž výroba je přizpůsobena jejich věku. Cena i podmínky jsou stejné jako u ostatních kroužků. Účast rodiče je vyžadována dle věku dítěte.

Pro dospělé – u všech těchto kroužků a kurzů je možno domluvit si hlídání dětí

Cvičení na rehabilitačních míčích pro těhotné – každé úterý od 18. hodin - klasické cvičení na míčích pro budoucí maminky, které pomáhá od bolesti a také se připravit na porod. Za 10 lekcí po 45 min. vybíráme 300,-Kč. Počet míčů je omezen! Nabízíme Vám poslední volná místa!

Cvičení aerobiku – klasické rytmické cvičení na hudbu bude probíhat ve podvečerních hodinách. Bude trvat cca 60 min., cena je 15,- za lekci, cvičení je určeno malé skupině žen, dle dohody je možné i vícekrát v týdnu.

Žádost o pomoc

Z důvodu odhlášení obou lektorů anglického jazyka v MC, jak pro dospělé, tak pro děti, si Vás dovoluujeme požádat o pomoc při hledání těchto lektorů. Jedná se o jazykový kurz anglického jazyka pro mírně pokročilé a pro pokročilé a kroužek angličtiny pro nejmenší. Samozřejmostí jsou konzultace s původními lektory. V případě nabídek či dotazů nás kontaktujte na tel.: 777/903 029. Děkujeme.

Kadeřnické dny v MC MaMiNa

MC Mamina nabízí nejen svým členům a návštěvníkům, ale i široké veřejnosti kadeřnické dny v MC. **Pravidelně každý sudý týden ve čtvrtek** nabízí veškeré kadeřnické služby dle vašeho přání včetně vlasového poradenství kadeřnice Irena Rutarová. Nutno objednat na tel. 777/ 567 984. Výhodou těchto kadeřnických dnů je, že si sebou můžete vzít své děti, které si v MC budou hrát během úpravy Vašich vlasů.

Canisterapie v MaMiNě – každý sudý týden ve čtvrtek

MC MaMiNa oznamuje, že lekce Canisterapie pokračují i v novém školním roce 2008/2009. Lekce probíhají každých 14 dní ve čtvrtek v MC a jsou přednostně určeny klientům dětského věku se speciálními potřebami z Náchodského okresu. Přihlášky stále ještě přijímáme na tel.:777/903 029 a v MC, na 1. stupni ZŠ v Polici nad Metují.

Lekce zajišťuje kvalifikovaná canisinstruktorka paní Milada Macháčková z občanského sdružení U rozcestí.

Canisterapie v MC je v druhém pololetí roku 2008 financována díky projektu Podaná tlapka z grantového programu Společně za úsměv – fi. KONZUM obchodní družstvo, Ústí nad Orlicí. Velmi děkujeme. Také chceme velice poděkovat **fi. Skrblíkům ráj** bez jehož finanční podpory by projekt Canisterapie nemohl být v 2. pol. loňského školního roku realizován.

Vánoční svátky v Mateřském centru

Provoz Mateřského centra bude o svátcích přerušen od pondělí 22. prosince do pondělí 5. ledna, kdy se opět těšíme na Vaši návštěvu.

Vaše MaMiNa také na www.mcmamina.cz

Příští číslo vyjde v 52. týdnu 2008. Uzávěrka příspěvků ke dni 17.12.2008
